

“IPA II” –

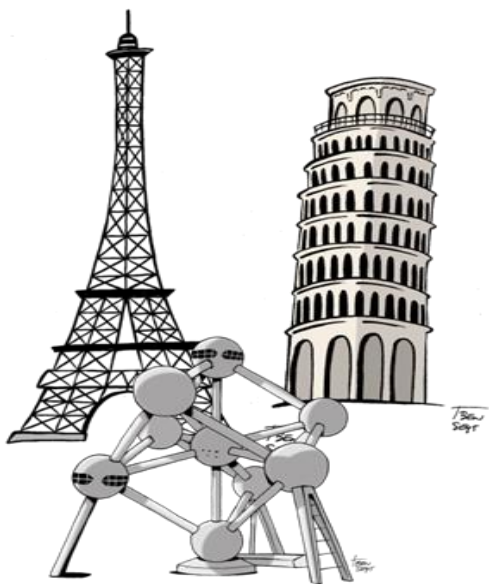
Instrument predpristupne pomoći za period 2014-2020. u kontekstu BiH

Doc.dr. Ismar Alagić dipl.inž.maš.

Direktor

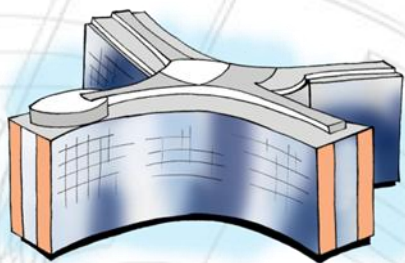
TRA Agencija za razvoj općine Tešanj

Tešanj, 22.06.2015.

Sadržaj

- 1 BiH na putu ka EU (Izvještaj o napretku, 10 koraka, SSP, ..)
- 2 IPA I (2007-2013)
- 3 SSP za BiH
- 4 Plan integrisanja i mehanizam koordinacije
- 5 Sporazum za rast i zapošljavanje i fondovi EU
- 6 Šta slijedi?

Ugovoreno projekata vrijednosti
1.654.859,86 KM (2014.)

Kontakti i umrezavanje nije nebitno u kontekstu EU integracija

Izveštaj o napretku BiH na putu prema EU 2014.godina – “veoma ograničen napredak”

Izvod iz izvještaja: “... Bosna i Hercegovina je otvorila vrlo ograničen napredak u zadovoljavanju **političkih kriterija**. Nije bilo vidljivog napretka u uspostavljanju funkcionalnih i održivih institucija. Parlamentarna skupština BiH ostvarila je ograničen napredak u donošenju zakona povezanih sa EU. Neslaganja po političkim i etničkim linijama imala su **velik negativan uticaj** na rad skupština na državnom nivou i na nivou FBiH. U pogledu privrednih kriterija BiH **nije ostvarila gotovo nikakav napredak** prema funkcionalnoj tržišnoj privredi.

Da li se njihovi razgovori odnose i na nas?

**Problem nije problem.
Problem je tvoj stav prema problemu.**

NAŠI PRIVREDNICI I INVESTITORI U DOBA GLOBALIZACIJE

10 koraka na putu ka EU

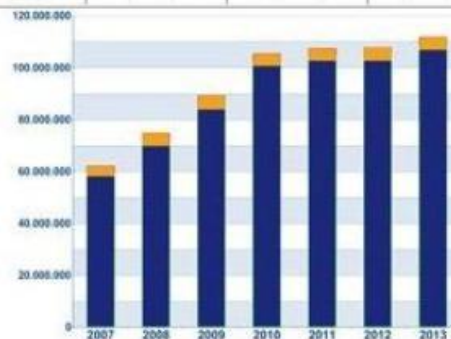

IPA 2007- 2013 za BiH (cca 610 mil EUR)

Bosna i Hercegovina – Finansijska pomoć

Komponenta	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
■ Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija	58,136,394	69,854,783	83,900,000	100,688,099	102,681,861	102,670,995	106,870,228
■ Prekogranična saradnja	3,963,606	4,945,217	5,207,746	4,696,495	4,746,425	5,197,353	4,942,041
UKUPNO	62,100,000	74,800,000	89,107,746	105,384,594	107,428,286	107,868,348	111,812,269

- Reforma javne uprave;
- Demokracija i ljudska prava;
- Ekonomija i trgovina;
- Energija i okoliš;
- Transport ;
- Poljoprivreda i ruralni razvoj;
- Fitosanitarna & veterinarska politika, sigurnost hrane;
- Društveni razvoj;
- Prekogranična saradnja;
- Učešće u Programima EU (FP7, Kultura, Media, itd.).

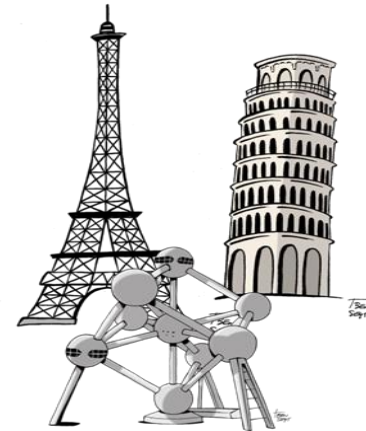
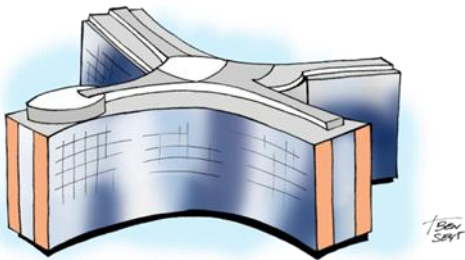
Dva aspekta IPA podrške

1. Pretpristupni kontekst:

- Pomoć u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva i provedbi pravne stečevine EU
- Priprema za korištenje budućih EU fondova

2. Socio-ekonomski razvoj

- Podrška društvenom i ekonomskom razvoju zemlje korisnice

IPA podrška u oblasti ekonomske politike

MULTISEKTORSKI PRISTUP

- Podrška ekonomskoj i fiskalnoj politici
- Podrška razvoju malih i srednjih preduzeća
- Podrška upravljanju javnim finansijama
- Podrška trgovinskoj politici BiH
- Podrška lokalnom i regionalnom ekonomskom razvoju
- Podrška promociji izvoza
- Podrška turizmu, IPR, infrastrukturi kvaliteta, i sl.

IPA podrška socio-ekonomskom razvoju

- Podrška infrastrukturnim projektima (transport, okoliš, energija, socijalna infrastruktura)
- Podrška mjerama zapošljavanja i razvoja ljudskih potencijala
- WBIF : Investicijski okvir za Zapadni Balkan

Spoj grantova EU i kredita MFI

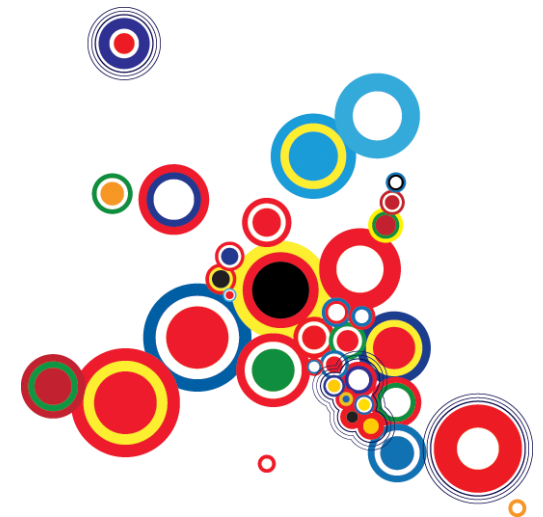
IPA II arhitektura

Osnov za dalju EU podršku

- Uspostaviti odgovarajući zakonski i institucionalni okvir za implementaciju državne strategije za MSP;
- Poboljšati poslovno okruženje i stvoriti harmonizirane uslove za poslovanje MSP u cijeloj državi ;
- Stvaranje neophodnih uslova za razvoj unutrašnjeg tržišta i vanjske trgovine;
- Poboljšanje konkurentnosti domaćih proizvođača na evropskom i međunarodnom tržištu;
- Promocija bh. Izvoza.

SSP za BiH

- Pregovaran 13 mjeseci
- Potpisan privremeni sporazum 16.06.2008.
- Stupio na snagu 01.06.2015.
- Potvrđivanje statusa pridruženog člana i status potencijalne kandidatkinje
- Postepeno pridruživanje (u potpunosti ostvareno u roku od 6 godina)

www.dei.gov.ba/bih_i_eu/ssp/doc/default.aspx?id=743&langTag=bs-BA

Šta BiH dobija sa SSP:

- odnosi EU i BiH se dižu na jedan viši nivo
- politički dijalog i regionalna saradnja postaju dio ugovornog odnosa
- obaveza da u roku od 2 godine sklopimo ugovore o regionalnoj saradnji sa ciljem povećanja obima saradnje
- uspostava područja slobodne trgovine između BiH i EU u periodu od najviše 5 godina

SSP

- Zakonito zaposleni državljani BiH u zemljama EU izjednačeni u pogledu radnih uvjeta
- BiH firme dobivaju pravo učešća na EU tenderima
- BiH firme dobivaju pravo poslovnog nastanjivanja u EU državama
- Veća zaštita potrošača
- Omogućena kupovina nekretnina u BiH državljanima EU država;
- implementacija odredbi SSP podrazumijeva nove reformske sveobuhvatne pripreme, te potpuno ispunjavanje Kopenhaških kriterija i Madridskog kriterija;
- Sve to **zahtijeva puni angažman cjelokupne administracije, nevladinog sektora i društva u cjelini.**

Plan integrisanja

- Glavni strateški dokument za usklađivanje zakonodavstva, ispunjavanje kriterija iz Kopenhagena i ispunjavanje obaveza iz SSP-a
- Praktična primjena – olakšava planiranje, utvrđivanje mjera, izvršavanje, praćenje i izvještavanje
- Plan provedbe sa kratkoročnim i srednjoročnim ciljevima
- Povremeno se vrši revizija
- Prilagođavanje procedura
- Kapaciteti/prioriteti + mjere/odgovornosti
- Financijska podrška kroz fondove
- Ulaganje u kadrove

Usklađivanje zakonodavstva

- Član 70 SSP-a (Usklađivanje zakona, provođenje zakona i pravila konkurencije)
- Obaveza u BiH od 2008.
- Od 01.06.2015. obaveza usklađivanja prioritavno iz oblasti unutrašnjeg tržišta
- Kontrasti: „kupujmo domaće“ i liberalizacija tržišta

Mehanizam koordinacije

- „Efikasan mehanizam koordinacije europskih poslova predstavlja ***sistem koordinacije svih i svačijih internih postupaka u kreiranju politika i donošenju odluka u vezi s procesom integracija u EU;***
- Efikasna koordinacija europskih poslova osigurava pozitivnu političku inicijativu i odgovornost svake aktuelne vlasti;
- sve se države članice ili zemlje kandidati za članstvo **suočavaju s postupcima i procedurama koje efektivno određuju u kojem će se forumu, u kojem formalnopravnom obliku, kojim redoslijedom i s kojim akterima, riješiti predmetna pitanja“**

Mehanizam koordinacije

- Upravljanje ulaznim i izlaznim informacijama o EU politikama, efikasno praćenje i blagovremeno revidiranje procesa integracija, te određivanje jedinstvenog glasa države prema EU;
- variraju između visoko centralizovanih i sistema s jednim ili više centralnih „igrača” koji preuzimaju horizontalne koordinativne obaveze kao „prvi među jednakima”
- Uspostavljena radna grupa u BiH i dat rok od 30 dana

Sporazum za rast i zapošljavanje u BiH

- Prezentovan u julu 2014, kao aktivnost DEU BiH i vlasti u BiH
- Šest mjera:
 - 1. smanjenje poreskih opterećenja na rad;
 - 2. reforma tržišta rada;
 - 3. unapređenje pokazatelja poslovanja (eng. Doing Business);
 - 4. program oporavka preduzeća;
 - 5. antikorupcijska agenda i
 - 6. reforma sistema socijalne zaštite.
- u Sporazumu za pokretanje privrede i stvaranje radnih mjesta BiH treba:
 - smanjiti javnu potrošnju i osigurati veći broj subjekata koji plaćaju porez;
 - osigurati da su plate najvećim dijelom vezane za vještine i rezultate rada, a manje ovisne o dužini radnog staža;
 - smanjiti zahtjeve i vrijeme potrebno za pokretanje poslovanja;
 - usvojiti unaprijeđeni okvir za stečajevе kako bi se MSP mogla brže restrukturirati;
 - izraditi jasne, javne e-registre procedura za licence i dozvole i
 - smanjiti broj povlaštenih penzija, te povećati socijalnu pomoć za one kojima je istinski potrebna.

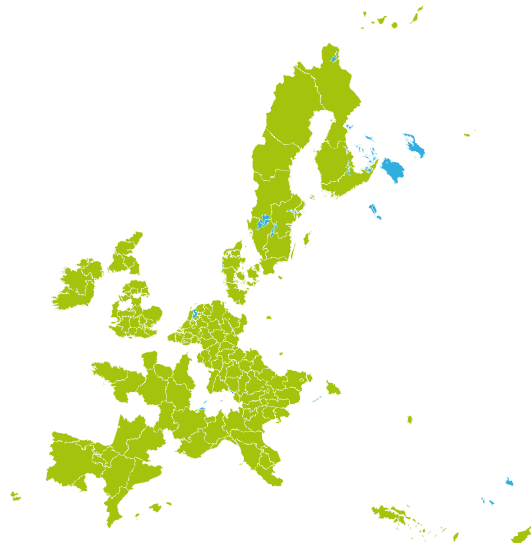

IPA 2014-2020 podrška

Indikativno planirani iznos za BiH:

cca 560 mil EUR

- Moguće podrška za BiH u iznosu od 80 miliona EUR godišnje u periodu 2014-2020 već sada je izvjesno da će izostati;
- Zbog nepostojanja državnih strategija (saobraćaj, poljoprivreda i dr.), iznosi za 2015 i 2016. neće prekoračiti iznos max.40 mil EUR;
- Da bi mogla računati na IPA 2016 sredstva u ovim sektorima, BiH treba da razvije planske dokumente (konkurentnost i inovacije, te obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike)

Državni strateški dokument 2014-2020 za BiH

Državni strateški dokument za BiH (Country Strategy Paper for BiH)

Osnov: Strategije EVROPA 2020 i SEE 2020

EUROPA 2020 Ciljevi: Pametnan, održiv i uključiv rast

CSP 2014-2020 za BiH

*CSP: Osnov za planiranje i korištenje pretpristupne pomoći u BiH
za budžetski period EU 2014-2020*

Status: dokument pripremljen, a nakon toga EK
OBUSTAVILA sve dalje aktivnosti za BiH zbog izostanka
političkog dogovora

Naredni korak nakon ratifikacije SSP, potpisan Okvirni ugovor sa
EU za IPA II

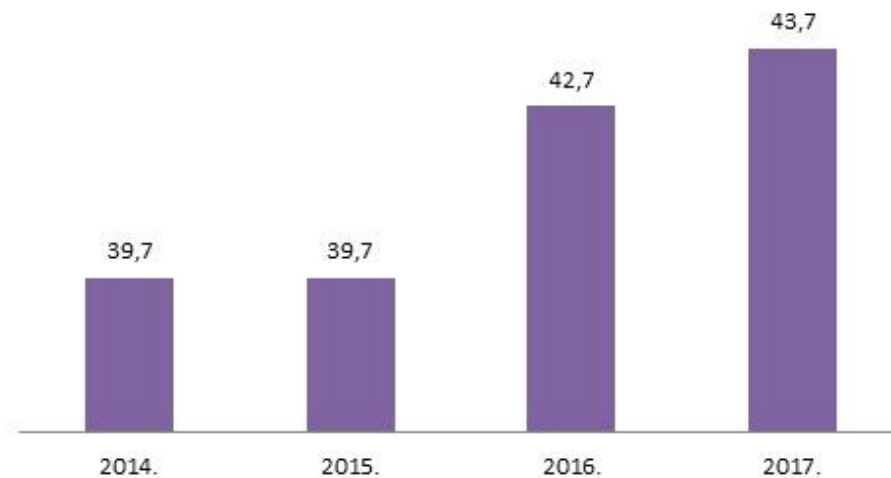

Podrška kroz IPA 2014-2020

1. Dobra uprava i upravljanje javnim sektorom
2. Vladavina prava
3. Transport
4. Okoliš i klimatske promjene
5. Integrisani lokalni razvoj
6. Obrazovanje i razvoj ljudskih potencijala
7. Zapošljavanje i socijalne politike
8. Poljoprivreda i ruralni razvoj

IZNOSI IPA II ALOKACIJA (u milionima eura)

CSP Sektor 5 : Integrirani lokalni razvoj

Očekivani rezultati do 2020:

- Poboľšano ekonomsko upravljanje , relevantne politike, kao i kapaciteti za planiranje na lokalnom nivou
- Povećanje konkurentnosti i stvaranje radnih mjesta putem lokalnih MSP
- Poboľšana investicijska klima i pristup finansijama na lokalnom nivou
- Povećanje zapošljavanja lokalnog stanovništva
- Poboľšanje u domenu socijalne uključenosti u lokalnoj zajednici i iznalaženje trajnih rješenja za najugroženije kategorije stanovništva

Koliko dobijaju naše komšije iz IPA II (2014-2020)?

IPA II podjela novca (2014-2020) u milionima eura

Država	2014	2015	2016	2017	2018 - 2020	Total
Albanija	83.7	86.9	89.7	92.9	296.3	649.5
Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija	85.7	88.9	91.6	94.9	303.1	664.2
Kosovo	83.8	85.9	88.7	91.9	295.2	645.5
Crna Gora	39.6	35.6	37.4	39.5	118.4	270.5
Srbija	195.1	201.4	207.9	215.4	688.2	1,508.0
Turska	620.4	626.4	630.7	636.4	1,940.0	4,453.9
Projekti više država	348.0	365.0	390.0	410.4	1,445.3	2,958.7

Programi EU 2014-2020

- HORIZON 2020
- COSME
- ERASMUS +
- GALILEO
- FISCALIS 2020
- LIFE
- EVROPA ZA GRAĐANE
- KREATIVNA EUROPA i dr.

HORIZON 2020

Budžet 2014-2020: 70 milijardi EUR

- Integrirani program, obuhvata inicijative vezane za istraživanje i inovacije (prethodno FP7, CIP, EIT).
- Podrška za inovativne procese od početnog istraživanja sve do plasiranja na tržište.

Fokus je na tri glavna cilja:

- Izvrsnost u nauci
- Konkurentne industrije
- Bolje društvo

http://ec.europa.eu/research/horizon2020/index_en.cfm

COSME

Budžet 2014-2020: 2,522 milijarde EUR

- Program namijenjen konkurentnosti kompanija i MSP
- Cilj: ojačati konkurentnost i održivost kompanija iz EU, uključujući sektor turizma, ohrabriti preduzetničku kulturu te promovirati stvaranje i razvoj MSP (nastavak prethodnog CIP i EIP programa)
- Programom su obuhvaćene sljedeće mjere i ciljevi sa određenim budžetima i aktivnostima za svaki od njih:
 - Konkurentnost i održivost preduzeća u EU, uz turistički sektor (384,4 mil. EURA)
 - Promociji poduzetničke kulture (86,8 mil. EURA)
 - Lakši pristup finansijama MSP u obliku kapitala i dugovanja (1,436 mil. EURA)
 - Poboljšanje pristupa tržištima unutar EU i na globalnoj razini. (2,443 mil EURA)

http://ec.europa.eu/cip/cosme/index_en.htm

COSME program će biti otvoren za sve članice EU, te države članice EFTE, države kandidatkinje te druge zemlje koje ispunjavaju uslove za sudjelovanju u programu EU. BiH je izrazila interes za učešće u Cosme programu s tim da je potrebno da zaključi Memorandum o razumijevanju i plati dio ulazne karte koja bih se dijelom finansirala iz IPA II.

Doc.dr. Ismar ALAGIĆ dipl.inž.maš, 2015-06-26., Tešanj

ERASMUS +

Budžet 2014-2020: 19 milijardi EUR

- Program namijenjen naučno-obrazovnoj zajednici
- Ciljevi: Podrška mobilnosti studenata i naučno-istraživačke zajednice između EU i dr. zemalja; promovisanje učešća mladih u razvoju društva, podrška u modernizaciji obrazovnog sistema u partnerskim zemljama, i sl.

<http://ec.europa.eu/education/erasmus-for-all/>

2014 - 2020 programme for Education,
Training, Youth, and Sport

WBIF – EDIF

Posebna inicijativa EU koja ima za cilj da podrži MSP u zemljama Zapadnog Balkana.

Tri linije podrške:

- a. Krediti i garancije za MSP
- b. Dionički kapital za inovativna MSP u ranoj fazi njihovog razvoja
- c. Povećanje dioničkog kapitala za MSP sa visokim potencijalom za rast

Lista projekata za BiH:

http://www.wbif.eu/projects?ident=Investment%2BProjects%2BDatabse&page=35&per_page=10 (226 projekata za BiH)

Western Balkans **WBIF** PROJECTS
Investment Framework
Connecting projects with investment funds

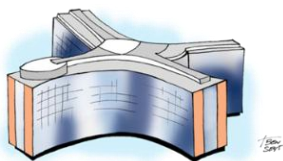
Korištenje EU fondova u BiH 2014-2020

- Politička uslovljenost za korištenje pretpristupne pomoći
- Vizija razvoja za BiH: Izrada sveobuhvatnih državnih sektorskih strategija
- Fokus: povezivanje inovacija i naučno-istraživačkog rada sa poslovnom zajednicom u cilju razvoja konkurentnosti i izvoza
- Inkluzivan razvoj: uključiti i ojačati ranjive grupe
- Ojačati kapacitete za planiranje i korištenje EU pomoći u cijeloj državi

KAKO DALJE?

**Gdje će doći EU 2030.godine?-
 Možda ???**

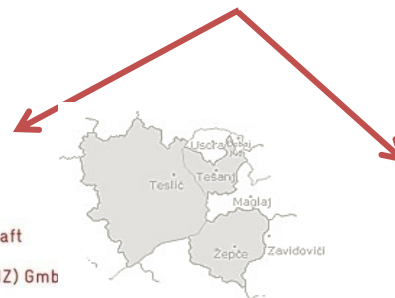
“Zapadni poluotok Azije”,

zasigurno ako bude sve više zidova, a sve manje međusobnih mostova!

Decentralizovani sistem

GRANTOVI I KREDITI

**IPA II
 (2014-2020)**

Ovaj projekat finansira Evropska unija
 Delegacija Evropske unije u Bosni i Hercegovini
 Skenderija 3a
 Sarajevo 71000, BiH
 Tel: +387 33 254 700
 Fax: +387 33 666 037

CO-BEAR

BUSINESS EXCELLENCE AREA
TESLIĆ-TEŠANJ-ŽEPČE

COMPETITIVENESS -
SUCCESS LED BY KNOWLEDGE

KONKURENTNOST -
ZNAJEM DO USPJEHA

AGENCIJA ZA RAZVOJ OPĆINE TEŠANJ
TRA

